

Nestorsymposium "Vijftig jaar onderwijsresearch in de gezondheidszorg"

Binnen de onderwijsresearch neemt de niche van het onderwijs in de gezondheidszorg een bijzondere plaats in. In de tweede helft van de 20e eeuw heeft de belangstelling voor de medische onderwijskunde, en, daarop volgend, de belangstelling voor de andere opleidingen in de gezondheidszorg een enorme vlucht genomen. De opleiding tot arts, en meer recent tot medisch specialist, is object van studies met een ongekende kwantiteit binnen de onderwijskunde. Alleen al dit terrein mag zich verheugen in talloze nationale en internationale jaarlijkse congressen met vaak duizenden deelnemers en rond de vijftig onderwijs-wetenschappelijke tijdschriften, waarvan de best gelezen journals impact factoren hebben van 2 tot 5. Hoewel er veel niet-empirische artikelen worden gepubliceerd, zijn er ook zeer veel empirische en, vooral in de laatste twee decaden, veel kwalitatieve studies verschenen.

Binnen het onderzoek in de gezondheidszorg, en in het bijzonder de medische opleidingen neemt Nederland een bijzondere plaats in. De Universiteit Maastricht heeft zich sinds haar oprichting in 1974 ontwikkeld tot een internationaal toonaangevend instituut voor onderwijsresearch in de gezondheidszorg, maar ook andere centra waaronder dat van de Universiteit Utrecht zijn internationaal zeer actief.

Thema's die veel aandacht krijgen binnen het onderzoek in het gezondheidszorgonderwijs (international aangeduid als Health Professions Education) zijn, naast de gebruikelijke thema's in hoger onderwijs, het leren op de klinische werkvloer, waar leren voor het belangrijkste deel gebeurt; de beoordeling van leerlingen, studenten, specialisten in opleiding; competentiegericht opleiden gericht op professionele standaarden; professioneel gedrag in de gezondheidszorg, vaardigheidstraining in procedurele vakken zoals de chirurgie, selectie van studenten en specialisten in opleiding; en leren na de opleidingen in 'continuous professional development'. Een recent onderwerp dat nationaal en internationaal veel aandacht trekt is het in Utrecht ontwikkelde concept van 'entrustable professional activities' (EPA's), als een verbinding tussen de klinische praktijk en de competenties van lerenden in opleiding.

In dit symposium zal aandacht worden besteed aan de ontwikkeling in de onderwijsresearch in de gezondheidszorg en aan de mogelijke verklaringen voor het succes ervan, en met een blik op de naaste toekomst. Enkele voorbeelden zullen meer in detail worden belicht, waaronder het concept van EPA's en de bijzondere betekenis van vertrouwensbeslissingen (entrustment decisions) voor kritische activiteiten in de gezondheidszorg. Daarnaast wordt ingezoomd op een specialisme dat in Utrecht in de laatste 20 jaar een sterke belangstelling voor onderwijsresearch heeft ontwikkeld: de radiologie. De focus ligt hierbij op het valide meten van voortgang in de vaardigheid van radiologen in opleiding en onderzoek naar specifieke aspecten van visuele perceptie. De snel veranderende klinische praktijk, met nieuwe beeldvormende technieken, digitale beeldmanipulatiemogelijkheden en de intrede van Artificial Intelligence in beeldbeoordeling vergt een continue alertheid op de ontwikkeling van radiologische competenties.

Een ander meer universeel onderwerp is de toepassing van motivatie theorie in gezondheidszorg onderwijs, in het bijzonder Self-Determination Theory. Het bevorderen van de autonome motivatie van studenten leidt tot meer creativiteit, dieper leren, betere studieprestaties en welzijn en dus beter professionals. Onderzoek leert dat het ondersteunen van autonomie bij studenten een kwaliteit is die docenten kunnen leren.

Tenslotte wordt vanuit de internationaal vooraanstaande Utrechtse opleiding diergeneeskunde toegelicht hoe onderwijsresearch in de humane en veterinaire wereld samenwerken en elkaar beïnvloeden. Belicht wordt hoe Utrechts onderzoek en ontwikkelingswerk in de diergeneeskunde internationale impact heeft.

1. Prof. dr. Olle ten Cate (Expertisecentrum voor Onderwijs en Opleiding, UMC Utrecht)

Titel: Een halve eeuw proliferatie van onderwijsresearch in de gezondheidszorg. Wat zijn de verklaringen van dit bijzondere succes?

2. Dr. Rashmi Kusurkar (Instituut Onderwijs en Opleiding VUmc, Amsterdam)

Titel: Motivation research using Self-Determination Theory (SDT) in health professions education and its applications

3. Dr. Cécile Ravesloot (Afdeling Radiologie UMC Utrecht)

Titel: Onderzoek in de opleiding van radiologen als een continue validatiecyclus.

4. Dr. Harold Bok (Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht)

Titel: De ontwikkeling en de nationale en internationale implementatie van veterinair competentiegericht opleiden

5. Discussie